

Problema 1

În anul 1870, inventarea becurilor electrice de către Edison a dat naștere la numeroase discuții în compania pe care o conducea. În legătură cu aceasta, William Preece, care mai târziu a devenit inginerul șef de la British General Post Office, a publicat câteva studii privind alimentarea rețelelor de iluminat electric. Analizând o rețea precum cea din figură (R – rezistența unui bec în condiții de funcționare, la cald, E t.e.m. a sursei, r_i rezistența internă a sursei, r - rezistența firelor de legătură și n - numărul de becuri) a tras concluzia că puterea disipată pe un bec este invers proporțională cu n^2 , unde n este numărul de becuri.

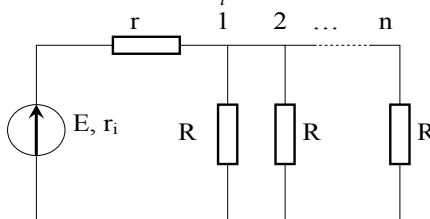
a) Găsiți expresia puterii disipate în fiecare bec.

b) Analizați expresia puterii disipate în fiecare bec atunci când $\frac{R}{n} \ll r + r_i$, $\frac{R}{n} \cong r + r_i$

respectiv $\frac{R}{n} \gg r + r_i$ și formulați o concluzie asupra observațiilor lui Preece.

c) Când circuitul satisface următoarele condiții: $r + r_i = 0.5\Omega$, $R = 200\Omega$, $E = 220V$ și cunoscând că becurile pot funcționa corect când tensiunea la bornele lor este cuprinsă în intervalul $U_b = 110 \pm 10V$ să se determine numărul minim și maxim de becuri care asigură funcționarea corectă a acestora.

d) Sursa electrică folosită de Edison alimenta în regim de transfer maxim de putere o rețea de becuri având caracteristicile de la punctul c). Utilizând o altă sursă care funcționează tot în regim de transfer maxim de putere pe rețeaua de becuri, calculați câte becuri moderne având tensiunea nominală $U_M = 240V$ și puterea $P_M = 60W$ se pot monta în instalația de tip Preece dacă $r + r_i = 0.5\Omega$?

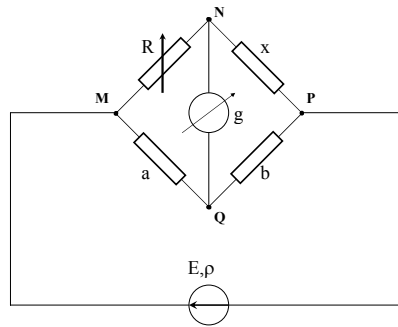

Problema 2

O punte Wheatstone este alcătuită dintr-un ansamblu de patru rezistențe R , a , b și x , legate ca în figură, într-un circuit în formă de paralelogram MNPQ, care mai conține pe diagonala NQ un galvanometru (având rezistența internă g) iar pe diagonala MP o sursă de t.e.m. E și rezistență internă ρ . Într-o variantă simplificată, rezistențele a și b sunt fixe și cunoscute, rezistența R este variabilă și de asemenea cunoscută (etalon), iar rezistența x este necunoscută. Rezistențele galvanometrului și sursei se neglijează ($g = 0$, $\rho = 0$). Prin modificarea rezistenței R se ajunge la situația în care galvanometrul nu mai indică trecerea nici unui curent ($i_g = 0$).

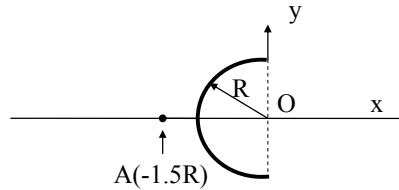
a) Să se determine rezistența necunoscută x din această condiție.

b) În realitate, un galvanometru nu poate măsura curenți electrici oricât de mici. Dacă se notează cu i_0 curentul minim pe care îl poate măsura galvanometrul folosit în experiment, să se determine limitele între care poate varia rezistența R fără ca galvanometrul să indice trecerea unui curent electric.

Problema 3

3.1 Pe suprafața unei semisfere având raza R , este distribuită uniform o sarcină electrică. În tabel este dată dependența potențialului electric V , în funcție de x , pentru $x \geq 0$. Aflați potențialul în punctul A de coordonată $x = -1.5R$ (vezi figura).

TABEL

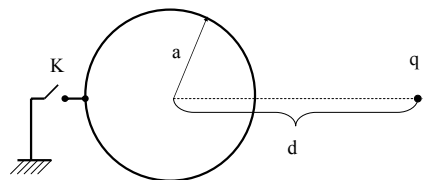
x/R	0,0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0
V (în Volt)	100,0	76,4	58,6	46,5	38,2	32,3	27,9

3.2 La distanța d de centrul unei sfere conductoare se află o sarcină electrică punctiformă q . Sfera conductoare este legată la Pământ ($V = 0$) prin intermediul unui întrerupător K (vezi figura).

- Să se calculeze sarcina totală de influență de pe sferă când întrerupătorul K este închis.
- Să se calculeze forța care acționează asupra sarcinii q când întrerupătorul K este deschis (dacă sarcina q se aduce în apropierea sferei neîncărcate electric când K este deschis) și când K este închis.

Se cunoaște raza sferei, a .

Observație: Sarcinile de influență de pe sfera conductoare pot fi înlocuite cu orice sistem echivalent de sarcini, care împreună cu sarcina q , produc același potențial pe suprafața sferei. Sistemul echivalent va produce în afara sferei același câmp electrostatic cu cel produs de q și conductorul încărcat prin influență.

Probleme selecționate și propuse de către:

Prof.dr. Florea ULIU, Universitatea din Craiova

Prof. Ion TOMA, ISMB București

Prof.dr. Alexandru STANCU, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași